

Middeleeuwse kerk van Netersel

In 1340 had Netersel al een (slot)kapel met Sint-Brigida als patroonheilige.

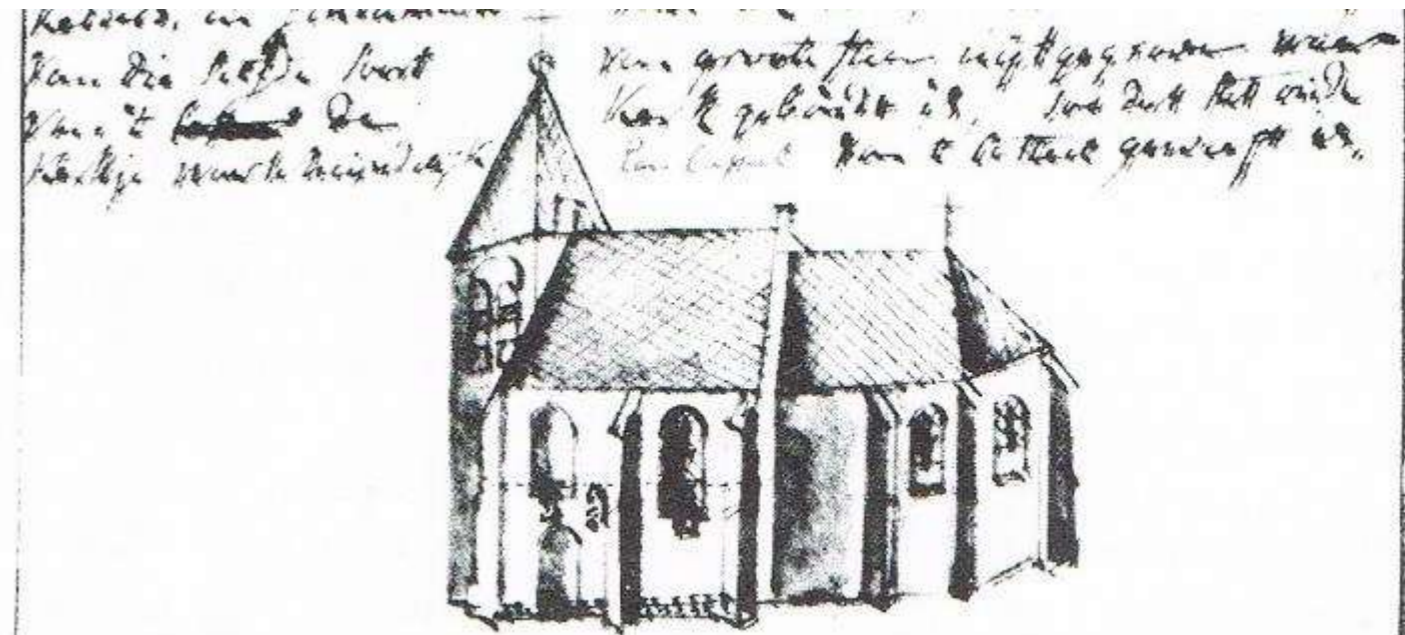
In 1571 wordt Netersel een zelfstandige parochie. Dan wordt waarschijnlijk ook een nieuwe kerk gebouwd en begraafplaats aangelegd in en rond de kerk.

In 1648 komt de kerk in handen van de gereformeerden.

Begin 19^e eeuw krijgen de katholieken hun kerk weer terug.

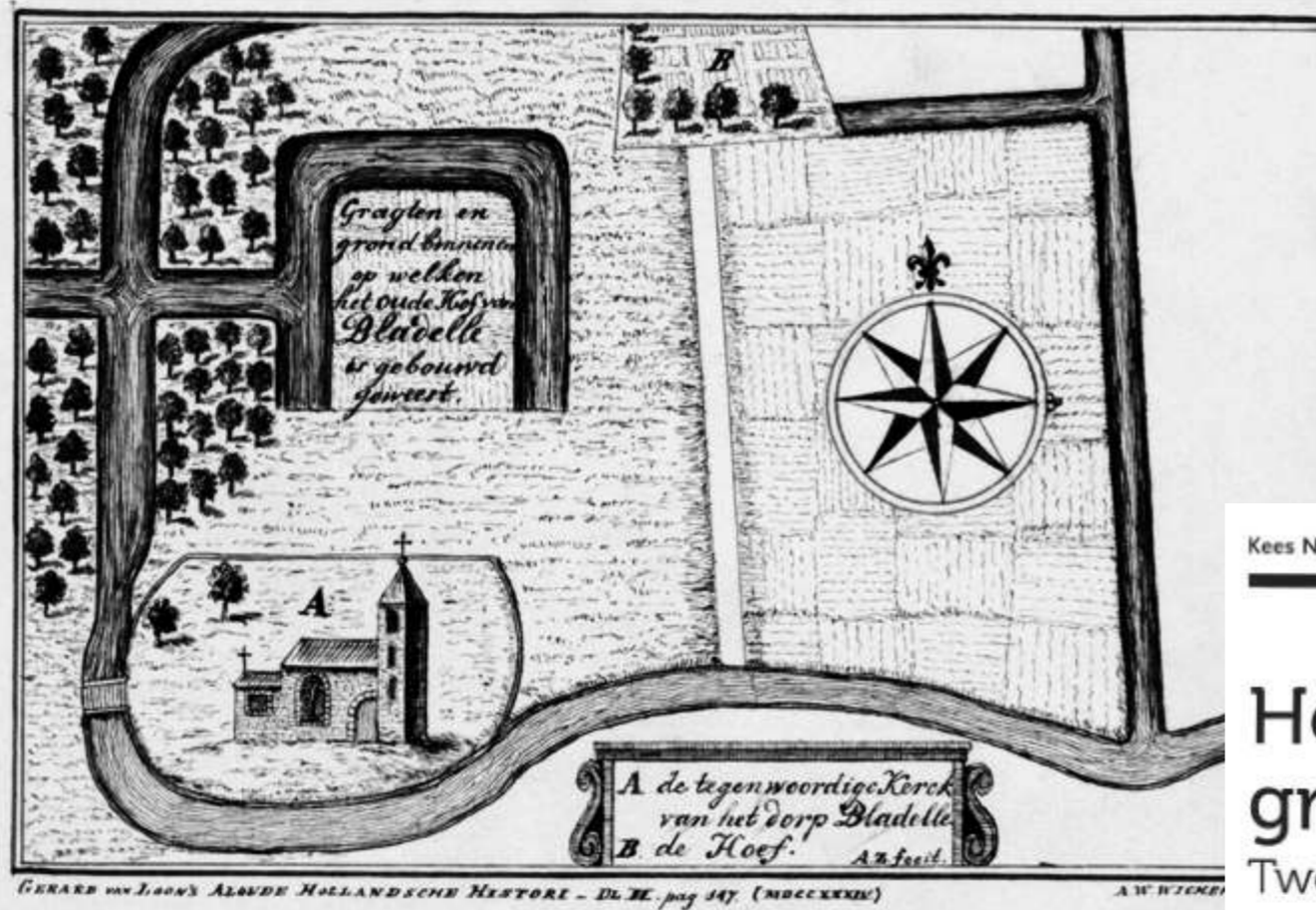
In 1932 werd de kerk te klein en vervangen door nieuwe kerk een straatlengte verderop.

De fundamenten met begraafplaats liggen nog achter de oude pastorie. Sinds 1966 is deze locatie een beschermd archeologisch rijksmonument.

Oude kerkje van Netersel eind 18^e eeuw

Villa Pladella

GERARD VAN LEON'S ALOUDE HOLLANDSCHE HISTORIE - DL. III. pag 347. (MDCXXXIV)

Kees Nieuwenhuijsen

Het ontstaan van het graafschap Holland

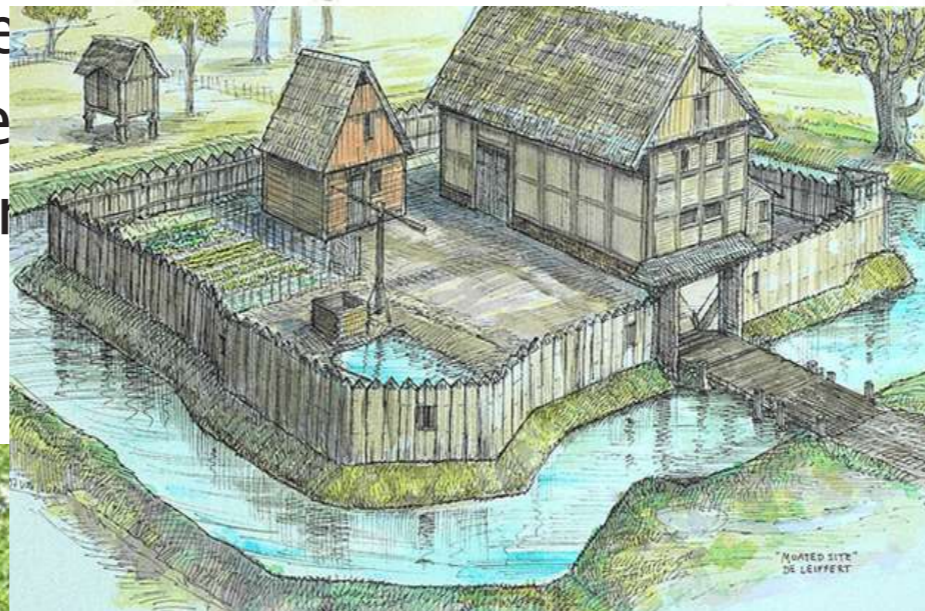
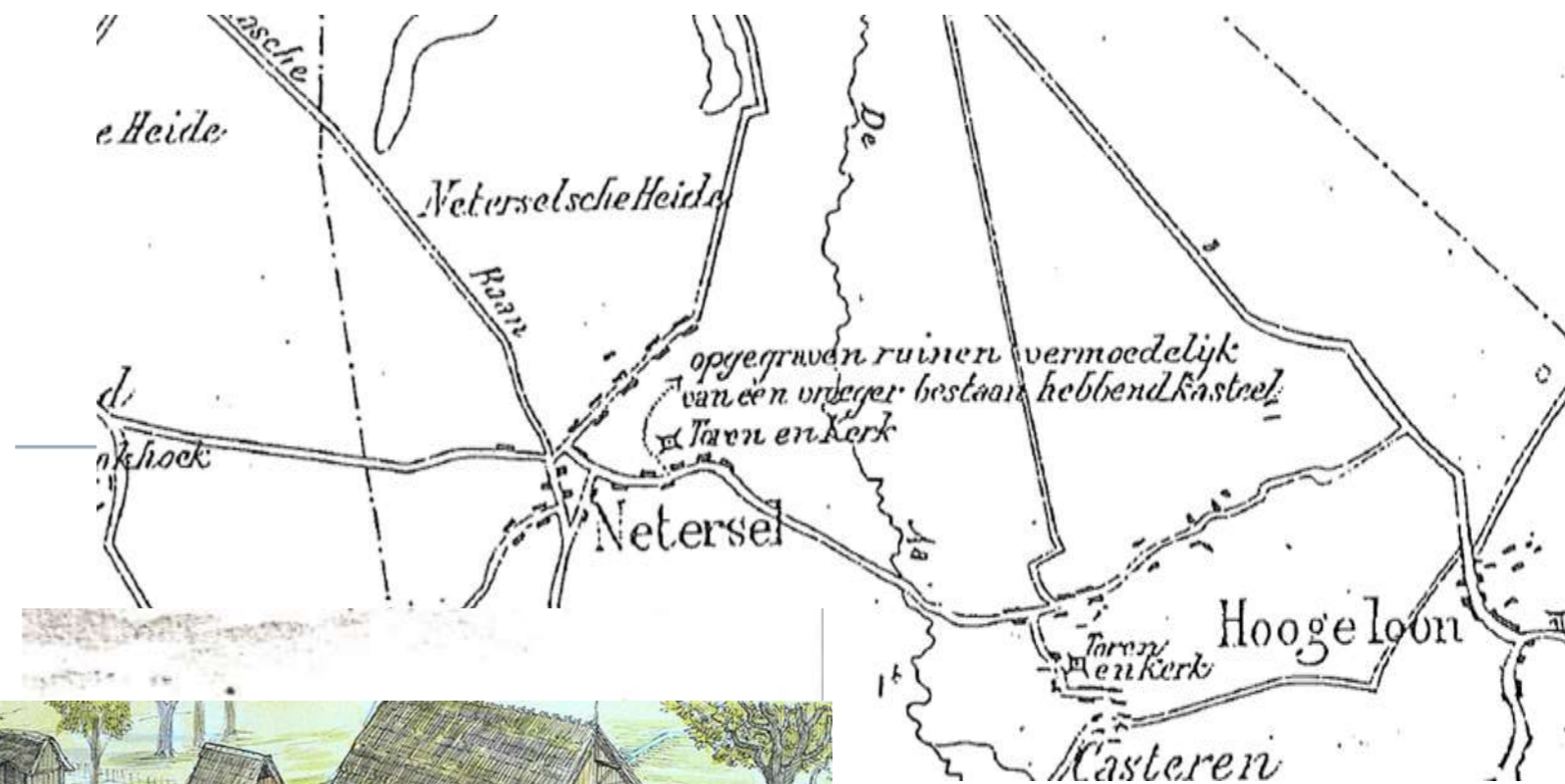
Twee oude bronnen opnieuw bezien

Kaartje van onbekende herkomst met daarop de veronderstelde ligging van de hof van Bladel. Links boven in het kader staat geschreven: Pladella of Bladella villa alwaar Karel de Eenvoudige, koning der Franken, in 922 enige goederen bij Egmond aan Graaf Dirk I van Holland opvroeg (...) dan de naam is van deze hof meer over in het tegenwoordige dorp Bladel in Noord-Brabant. In de afbeelding zelf staat geschreven: gragten en grond binnen en op welken het oude hof van Bladelle is gebouwd geweest.

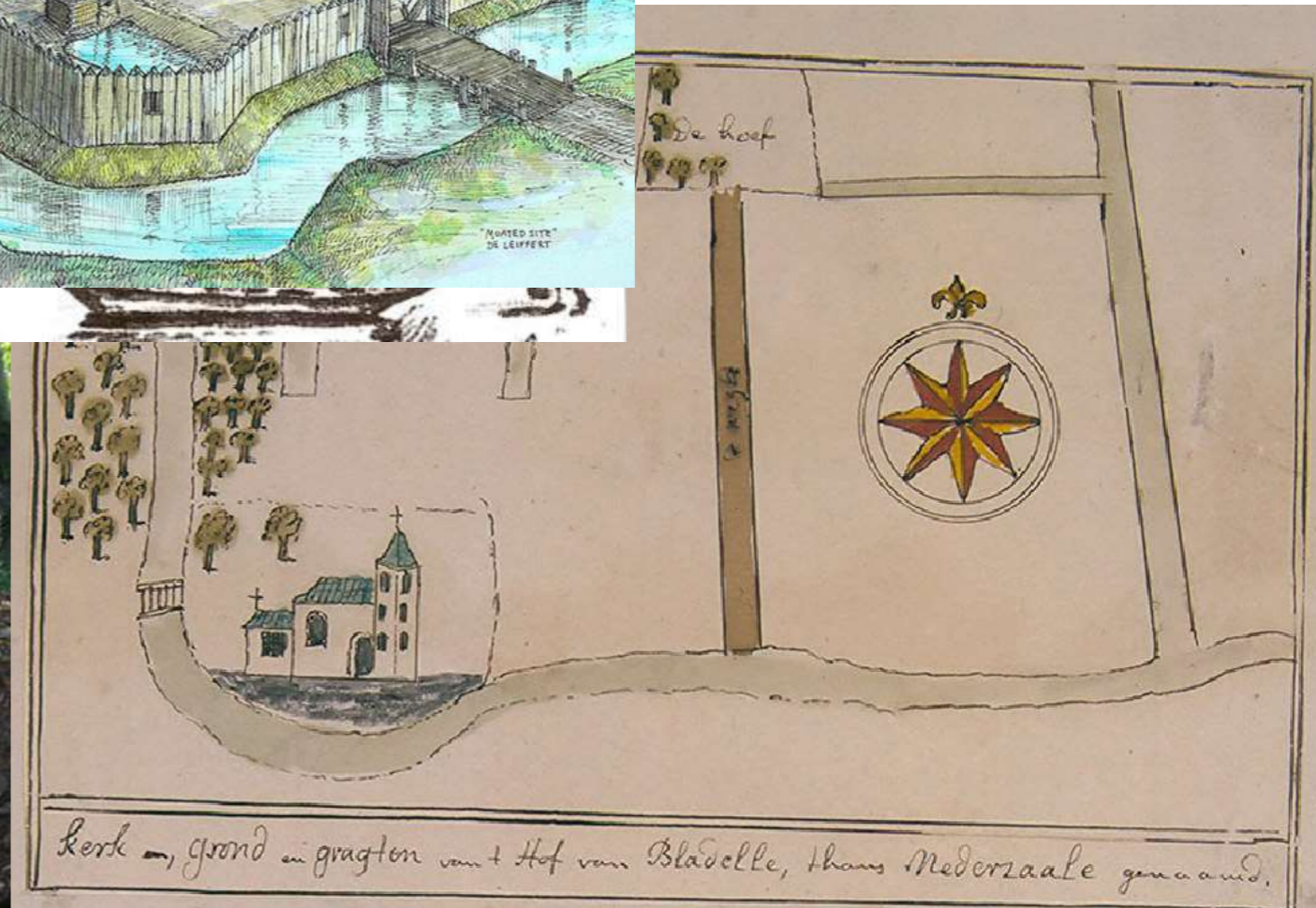
De vier zogenaamde koningsoorkonden, opgesteld in de jaren 889, 923, 969 en 985, beschrijven schenkingen die de West- en Oost-Frankische vorsten deden aan de graven van West-Frisia, het latere Holland. De originele documenten zijn verloren gegaan, maar de abdij van Egmond beschikte over kopieën van de stukken.¹ Het zijn belangrijke bronnen voor onze kennis omtrent het ontstaan van het graafschap, want verder is er weinig beschikbaar. Enkele kroniekschrijvers wijdden soms een paar zinnen aan de gebeurtenissen in Frisia, en er zijn wat oorkonden, eigendomslijsten en dodenregisters overgeleverd. Allemaal buitenlands, want een eigen Hollandse (lees: Egmondse) schriftcultuur ontwikkelde zich pas na 1100. Soms lezen we over een 'Theodericus', een 'Gerulfus' of een 'Arnulfus', maar het is niet altijd zeker of het wel een telg uit ons gravengeslacht betreft. Het historisch belang van de vier koningsoorkonden werd reeds door middeleeuwse geschiedschrijvers onderkend, maar nu nog steeds heersen er misverstanden aangaande de context waarin ze, met name de oudste twee, zijn ontstaan. In dit artikel staan we daarom stil bij die twee oudste stukken: de schenking van koning Arnulf van Karinthië aan graaf Gerulf en de schenking van koning Karel de Eenvoudige aan graaf Dirk I.

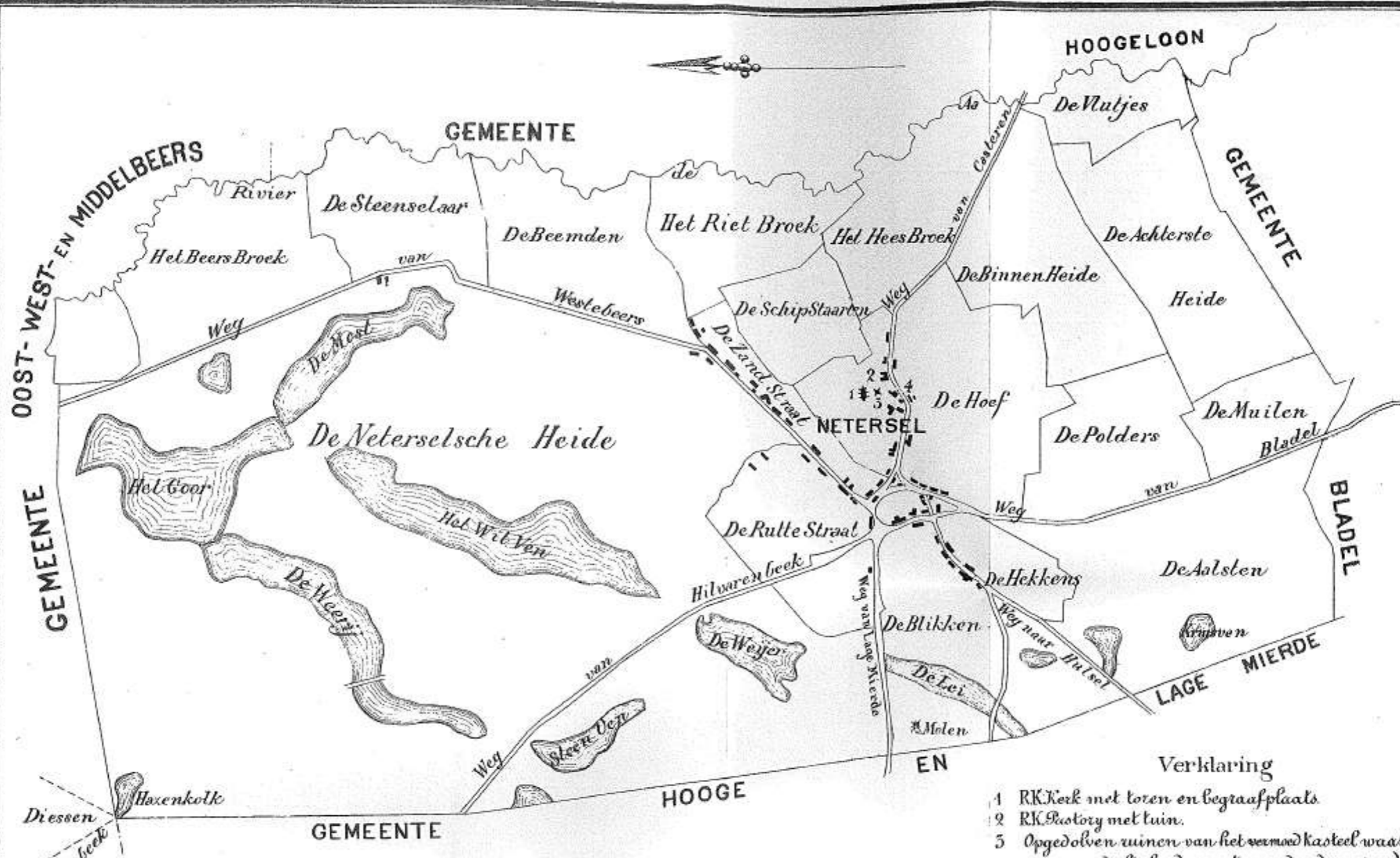
Stenen Huys te Netersel

Net ten zuiden van de oude kerk, tussen de oude pastorie en Hoeve 28 moet het Stenen Huys uit 13/14^e eeuw hebben gelegen. Dit hele omgrachte gebied is het kerngebied van het oorspronkelijk middeleeuws Netersel.

Zo zag het Stenen Huys van Netersel er misschien uit

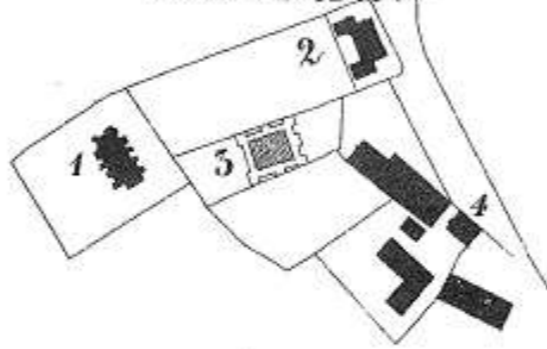

KAART
van
NETERSEL Gemeente **BLADEL** en **NETERSEL**
door
den landmeter van het Kadaster
ADR. BORRENBERGEN te **STRATUM**

1890

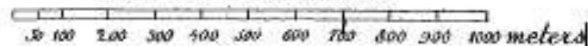
Ontwikkeling op de
schaal van 1:2500

Verklaring

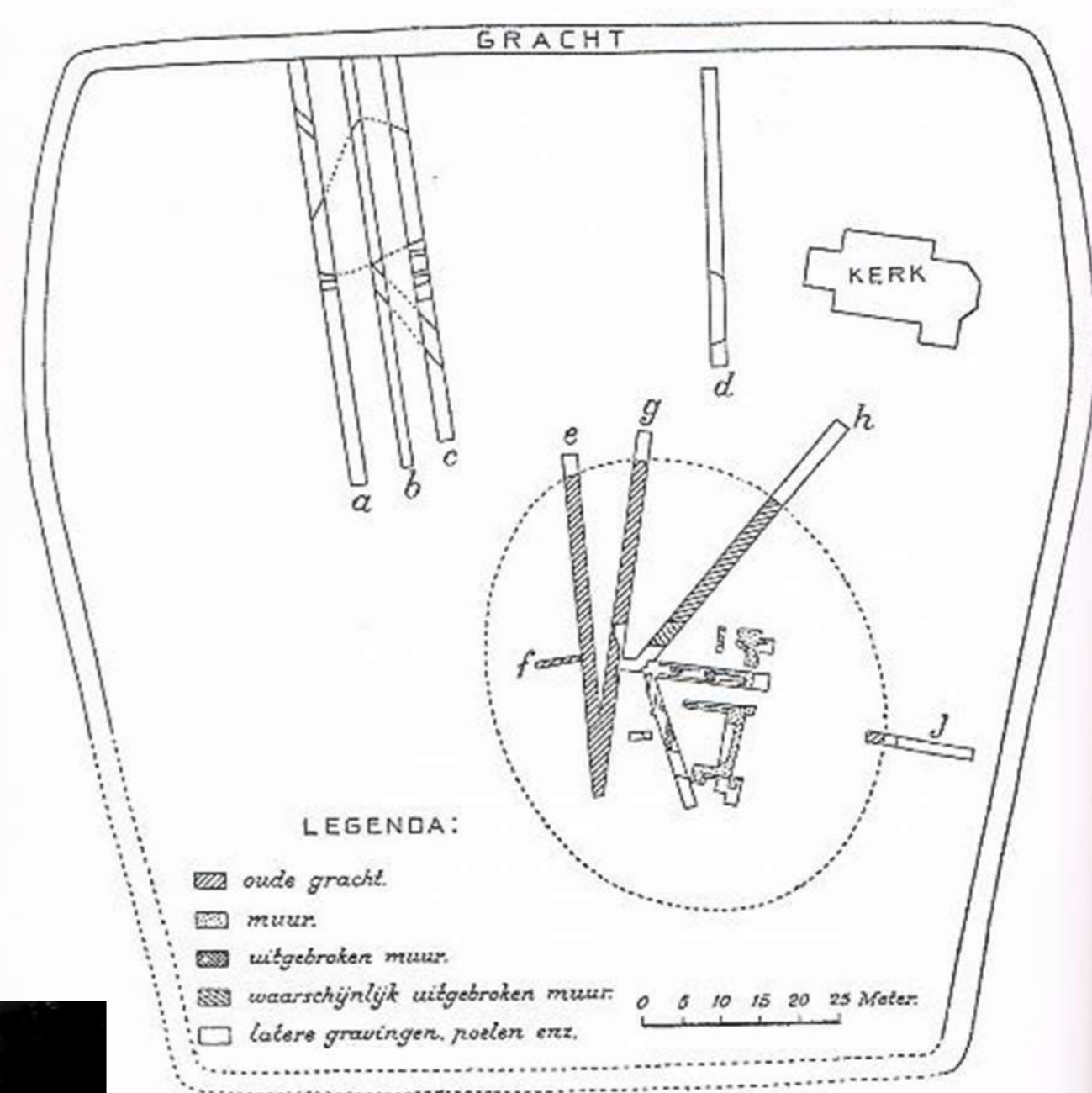
- 1 RK Kerk met toren en begraafplaats
- 2 RK Pastory met tuin.
- 3 Opgedolven ruinen van het vermoed kasteel waarvan nog een gedeelte fondamenteen onder den grond in een perceel tuin liggen.
De daarvan opgedolven steenen hebben eene lengte van 0,27 m, eene breedte van 0,13 m. en eene dikte van 0,08 meter.
- 4 Schuur gebouwd van die steenen.
Netersel ligt 4000 meters benoorden Bladel.

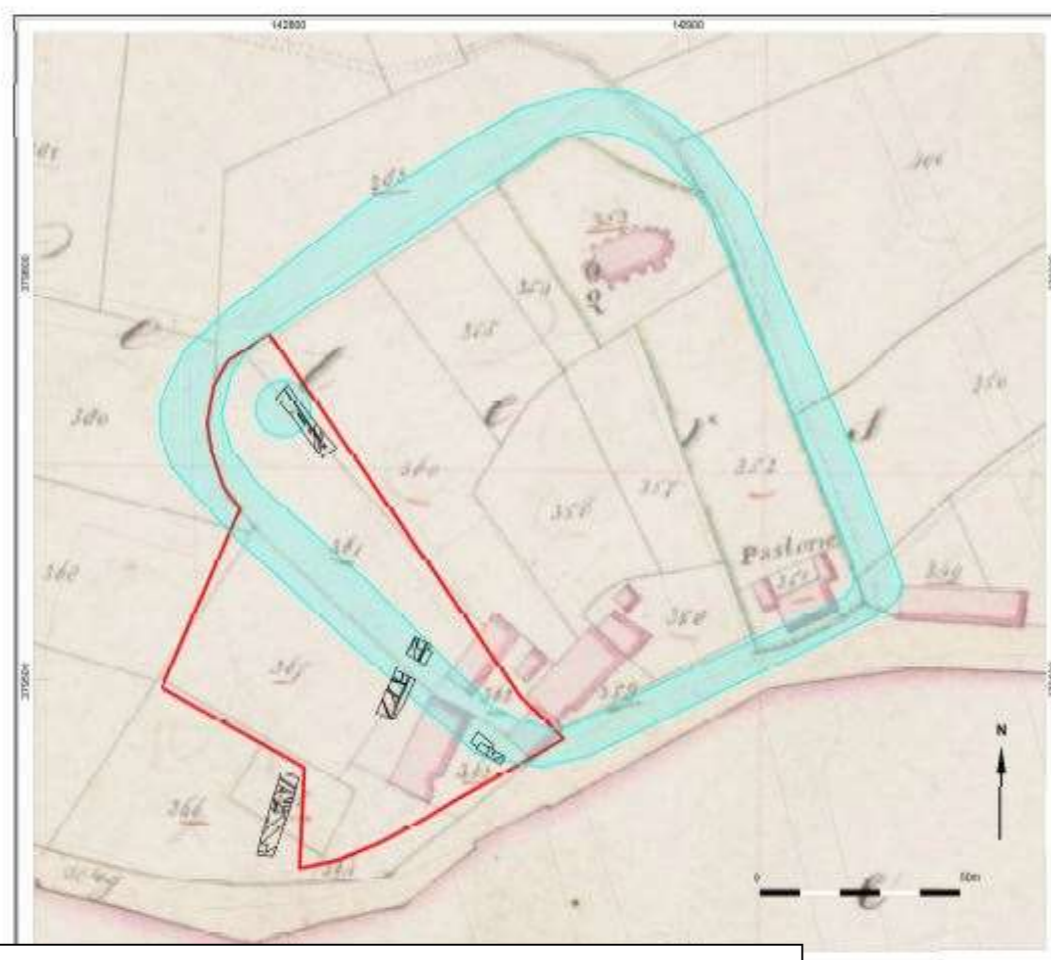
Schaal van 1:15000

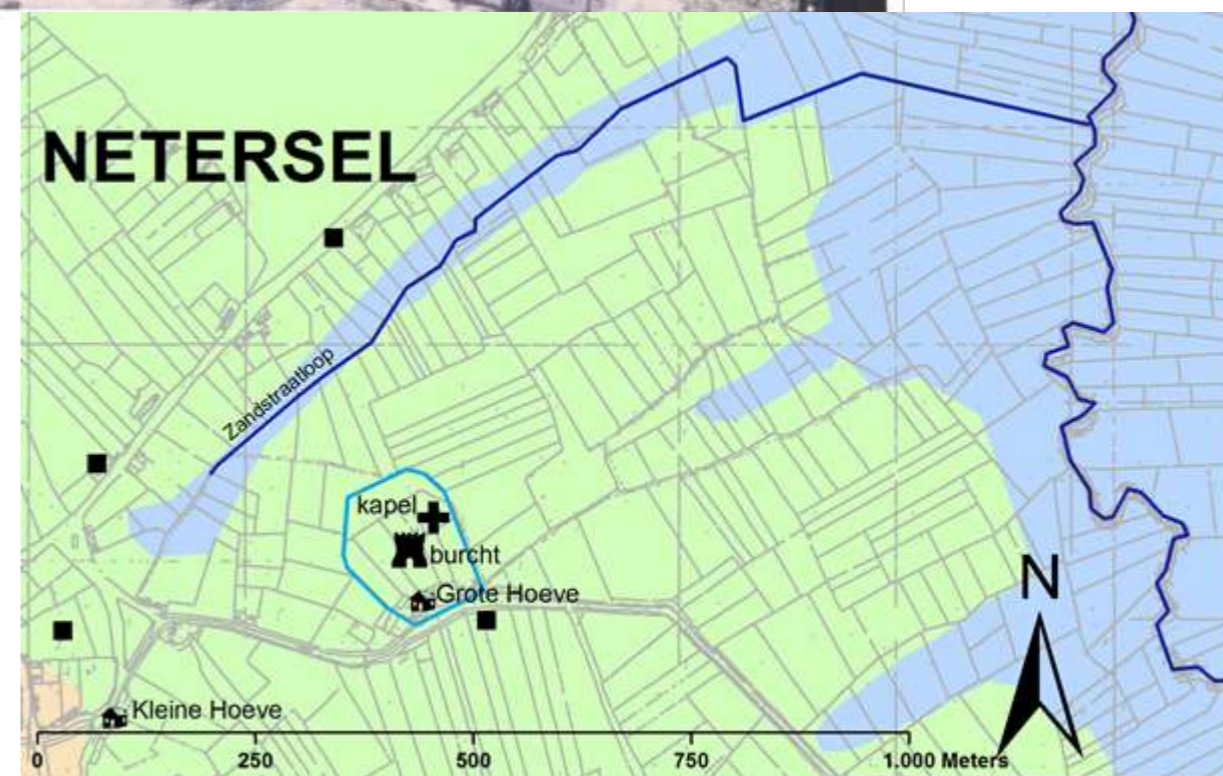
Het Steenen Huys te Netersel

Holwerda (directeur Rijksmuseum van Oudheden) hield hier begin jaren 20 een kleine opgraving en legde delen van het Neterselse huis en van de omliggende brede gracht bloot. De muurconstructie en het gevonden aardewerk wezen uit dat het hier om een kasteeltje ging dat op zijn vroegst uit de 13e eeuw kan dateren.

Kadastrale kaart 1830 met projectie omgrachte burcht van Netersel

Vlak naast locatie Hems stond ooit de oude Kapelhoeve of Grote Hoeve die tot 1648 toebehoorde aan de abdij van Postel. Deze hoeve hoorde al vanaf de 14e eeuw bij het naast gelegen burchtterrein met Stenen Huys en kapel. De langgevelboerderij die hier tot voor kort stond en dateerde uit 1956 is precies gesitueerd op de oudere bebouwing die op de kaart van 1832 zichtbaar is en die deel uitmaakte van de Kapelhoeve.

Opgravingen De Hoeve 22

Oude omgrachting

Diverse waterputten (18-20^e eeuw)

